

La corriola

(ALDC, III, 729. La corriola)

La ‘politja de la cisterna o pou’ coneix un tipus lèxic molt general, *corriola*, que, segons les àrees, presenta var. formals: amb vibrant (*co[r]iola*) o bategant (*co[r]iola*), com en val. *bà[r]io*; amb [o] (*c[o]rriola*) o [u] (*c[u]rriola*), i una forma regressiva, *cúrria* (var. *curri* 6, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 22, per pèrdua de la -a, pròpia del ross.). El seu ètim és un der. de *carro* (< llat. CARRUS), sufixat, *carriola* 182 (var. *corriol* 88), car “fixada al llarg d’una corda, hi circula com un carretó al llarg d’un viarany” (DECat), però amb atracció de *córrer*, car la corriola “corre amunt i avall de la corda” (DECat), sense que aquest verb en sigui l’origen, car el suf.

-(E)OLU, -A només s’afixa a un substantiu (cf. *bestiola*, *muntanyola*); la der. de *carro* també es fa patent en *carrutxa* (var. *garrutxa* 90, 169, 188), afi a l’arag. i cast. *carrucha*, i *carrella* 88 (cf. oc. ant. i mod. *carrèla*). També apareix esporàdicament el genèric *politja* 122 (var. *pulia* 5, 9, del fr. *poulie*), del llat. vg. *POLIDIA, pl. de POLIDION (< gr. POLIDION, dim. de POLOS ‘eix’). L’alg. *tallora* 85 és un manlleu al sard.

Curriola era mot normatiu al DG, 1932 i 1954, però va ser modificat en *corriola*, des del DIEC₁, 1995.

